

at øge statens betaling til projekter til gavn for hjemløse ser ud til at være uden virkning.

Det kommunale selvstyre kan ikke løfte opgaven, og centrale puljemidler ser ikke ud til i tilstrækkelig grad, at kunne imødekomme de massive problemer med hjemløse og udstødte.

Det er mange gange påpeget, at udstødte og marginaliserede medborgere får en lav prioritet i kommunal sammenhæng, hvorfor de bør sikres gennem statslige eller i det mindste amtslige tiltag. Ved gennemførelse af grundtakstmodellen respekterede regeringen dette synspunkt og friholdt betalingen for ophold i § 94-boligtilbud.

SF ønsker med dette beslutningsforslag at finde nye virkemidler, som kan koble statslige midler med amtskommunale og frivillig indsats.

SF ønsker et uafhængigt råd, som kan skabe mere handling i omsorgsarbejdet i amterne og kommunerne. Situationen kræver nye virkemidler og handling. En styrkelse af det frivillige hjælpearbejde blandt de svageste i samfundet er mulig. Den største barriere for nye tiltag og udbygning af de eksisterende tilbud i det frivillige arbejde er manglende ressourcer. Forslagsstillerne ønsker at sikre en øremærket bevilling, så det sociale råd kan iværksætte:

1. Permanente tilbud om bolig til de svagest stillede medborgere.

2. Permanente tilbud om elementær sygepleje-omsorg og udvidet åbningstid i forbindelse med frivillige og kommunale varmemestuer samt etablering af nye varmemestuer.

3. Bedre behandlingstilbud til misbrugere og sindslidende.

4. Forskning og dokumentation.

I 1992 pålagde Folketinget regeringen at nedsætte en følgegruppe om udviklingen af foranstaltninger og tilbud på det sociale område til mennesker med sindslidelser og til socialt udstødte. Følgegruppen initierede forskelligt udviklingsarbejde, bl.a. oprettelse af væresteder, oprettelse af støtte- og kontaktpersonordning, udvikling af boformer til sindslidende og jobmuligheder for sindslidende samt igangsættelse af oplysningsprojektet "Samfunds-Sind". Følgegruppen har aldrig afgivet beretning til Folketinget, og følgegruppen er angiveligt nedlagt.

Men følgegruppens arbejde er tilsyneladende ikke færdigt. Der er mange forskellige initiativer i gang på området, men der savnes en opsamlende og koordinerende uafhængig instans, som kan fremlægge ideer og forslag til politisk debat samt arbejde for en holdningspræget oplysning om marginaliserede grupper.

Derfor foreslår forslagsstillerne, at det uafhængige sociale råd til bekæmpelse af udstødelse får til opgave:

- at indkalde helhedsorienterede handleplaner fra amter, kommunale samarbejdsorganisationer og frivillige organisationer, som kan iværksættes for at imødekomme de under pkt. 1-3 nævnte behov og bevilge midler hertil,

- at følge udviklingen med hensyn til, om foranstaltningerne inden for området virker i målrettet sammenhæng;

- følge, om der er tilstrækkelig helhedsorienterede tilbud, og om der i fornødent omfang indgår bruger- og pårørendehensyn,

- bidrage med inspiration, ideer og forslag til udvikling af området og påvirkning af holdninger til socialt udstødte og marginaliserede,

- følge, at der sker en uafhængig forsknings-, udviklings- og dokumentationsvirksomhed omkring forebyggelse af udstødning og udstødningsmekanismer i samfundet.

Det sociale råd til bekæmpelse af udstødelse sammensættes af Folketinget efter samme principper som Det Ethiske Råd, dog med pårørende- og brugerdeltagelse, og har samme status med hensyn til sekretariatsfunktion.

Ad 1

Arbejdet med at forbedre livsvilkårene for de udstødte grupper har bl.a. været at tilbyde midlertidige bo- og overnatningsmuligheder og tilbud om støtte og socialt samvær på hjemløseinstitutioner, herberger og væresteder, hvor det var tanken, at de kunne bo eller opholde sig i en periode, indtil de igen fik en bolig. Erfaringerne viser desværre ofte, at det næsten er umuligt at komme ud igen, når først man er flyttet ind, ofte fordi det er overordentlig svært at skaffe de nødvendige boliger. En undersøgelse i 1997 i Københavns Kommune viser, at 1/3 af herbergsbeboerne er klar til egen bolig, hvis de kunne skaffes. Der bliver flere og flere hjemløse, ligesom de sindslidende og misbrugerne mangler relevante behandlingstilbud og boliger. Årsagerne til mangelen på gode bolig-mæssige forhold for de udstødte og marginaliserede grupper skal ses i relation til tre forhold: For det første vil der være bolig-mangel frem til år 2030 som påvist af Lejelovs-kommissionen. For det andet forsvinder små, billige boliger pga. byfornyelse og salg af kommunale ejendomme. Endelig for det tredje er der meldinger fra boligtilbud oprettet efter servicelovens § 94 og fagfolk, som efterlyser flere almindelige boliger, frie boformer som f.eks. havehusmiljøer og plejehjemspladser til de udstødte og marginaliserede grupper i Danmark.